

lenou rychlostí a kdyby se byl o zastavení vůbec pokusil, nezmírnil rychlost na přípustnou míru, nýbrž jel dále zakázanou rychlostí 15 až 20 km a místo, by motor vypjal, jak nutně vyžadovala nebezpečná situace v jízdě dráze, dokonce se snažil redaktora P-a objeti a tím ho právě strhl k zemi a usmrtil.

Neodůvodněna jest také námitka, uplatňovaná s hlediska čís. 10 Šu 281 tr. ř., že trestný čin obžalovaného dlužno posuzovati pouze podle Šu 335 tr. zák., nikoliv podle Šu 337 tr. zák. Jest sice pravda, že silo-stroje nelze počítati k předmětům vypočteným v Šu 85 c) tr. zák., ale jisto je, že náležejí k předmětům, jejichž provoz se zpravidla děje za okolností zvláště nebezpečných. Při tom sluší ovšem podotknouti, že předpoklad zvláštní nebezpečnosti jejich provozu není bezvýhradným a bezvýjimečným, jelikož v konkrétním případě nemusí býti ony složky, pro něž nebezpečí, zpravidla spojené s provozem automobilovým, převyšuje míru nebezpečnosti, která souvisí jinak s dopravou osob a nákladů na cestách (ulicích) všeobecně k tomu účelu používaných. Leč podle zjištění napadeného rozsudku není v souzeném případě takovéto výjimky, neboť soud zjišťuje takové zvláště nebezpečné okolnosti místa činu, že totiž jde o Královskou třídu, hlavní tepnu spojující Prahu s Libní a venkovem, s mimořádně silnou dopravou dvoukolejné elektrické dráhy i vozidel všeho druhu, jezdících neustále oběma směry a o křižovatku velmi frekventovanou, u níž je přechod k zastávce elektrické dráhy. Okolnosti ty odůvodňují posuzovati trestný čin obžalovaného podle Šu 335 a 337 tr. zák.

Čís. 2375.

Amnestie ze dne 5. listopadu 1918, čís. 28 sb. z. a n., nevztahuje se na pokračování v trestné činnosti po 28. říjnu 1918.

»Lstivým jednáním« (§ 197 tr. zák.) jest všeliké chování, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu k tomu způsobitelným (další pobírání invalidní renty po převratu na základě nesprávných údajů superarbitrační komisi před převratem).

(Rozh. ze dne 14. května 1926, Zm I 97/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 18. prosince 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se číselně důvodů zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 a 9 b) tr. ř., namítá zmateční stížnost, že lstivé předstírání a jednání obžalovaného lze spatřovati pouze v tom, že obžalovaný předstíral před převratem rakouské superarbitrační komisi, že byl v bitvě zraněn, jelikož rozsudek jiného lstivého předstírání a jednání nezjišťuje, a že

trestnost lstivého předstírání a jednání před onou superarbitrační komisí pomínula amnestií Národního výboru ze dne 25. (správně 5.) listopadu 1918, čís. 28 sb. z. a n. Rozsudek zjišťuje sice v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný předstíral před onou superarbitrační komisí, že střelná rána byla mu způsobena nepřítelem v bitvě u Jaroslavi, ale uvádí zároveň v souhlase s obžalovacím spisem, že obžaloba ho vzhledem k oné amnestii nestihá pro podvod spáchaný pobíráním renty v době od 1. prosince 1915 do 28. října 1918 a že viní obžalovaného toliko z podvodu, spáchaného pobíráním renty v době od 1. listopadu 1918 do 30. června 1921. Pokud jde o důvod zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 písm. b) tr. ř., přehlíží stížnost, že rozsudek nespátřuje podvodné jednání obžalovaného v onom lstivém předstírání před rakouskou superarbitrační komisí, nýbrž v pokračování v trestné činnosti obžalovaného po dni 28. října 1918, na niž se nařízení Národního výboru československého ze dne 5. listopadu 1918, čís. 28 sb. z. a n. nevztahuje a která tudíž nemohla býti amnestií pomínuta. Nejde tu ani o zmatečnost podle §u 281 čís. 5 tr. ř., nýbrž stížnost vytýká tu ve skutečnosti s hlediska důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. napadenému rozsudku, že nezjišťuje podstatného znaku skutkové podstaty podvodu, totiž znaku lstivého předstírání nebo jednání. Ani této výtce nelze však přiznati oprávnění. Nalézací soud uvádí ve výroku rozsudku, že obžalovaný uvedl v době od 28. října 1918 do 30. června 1921 v S. vojenské úřady lstivým jednáním a předstíráním v omyl, a zjišťuje pak v tomto směru v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný pobíral rentu, jež mu byla podle uvedeného na základě jeho lstivého předstírání před superarbitrační komisí přiznána, též po převratu, a to v době od 1. listopadu 1918 do 30. června 1921. Rozsudek spatřuje tudíž lstivé jednání a předstírání obžalovaného nikoli v tom, že předstíral superarbitrační komisi, že byl v bitvě u Jaroslavi nepřítelem zraněn, nýbrž v tom, že pobíral onu rentu též během posléze uvedené doby po státním převratu, zamlčev skutečnost, že mu byla renta neprávem přiznána. Podle skutkových zjištění nalézacího soudu šlo tu tudíž nikoli o uvedení čsl. úřadů v omyl lstivým jednáním a předstíráním, nýbrž o používání omylu těchto úřadů lstivým jednáním. Lstivým jednáním po rozumu §u 197 tr. zák. je všeliké chování, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu k tomu způsobilým. Uváží-li se, že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný věděl, že renta byla mu přiznána pro zranění pravé ruky, jež mu způsobil k jeho žádosti jeho kamarád, a že přes to též po státním převratu tuto rentu, na niž právního nároku neměl, dále pobíral, nelze pochybovati o tom, že toto jeho jednání směřovalo k oklamání úřadů, t. j. k udržení jich v omylu o jeho nároku na invalidní důchod, a že bylo též způsobilým k tomuto oklamání. Skutečnost, že nalézací soud, jenž, jak bylo již řečeno, ve vlastním výroku rozsudku uvádí, že se obžalovaný dopustil lstivého jednání a předstírání, zjišťuje podle uvedeného pouze lstivé jednání, jeví se býti zcela bezvýznamnou; neboť ke skutkové podstatě podvodu stačí v tomto směru, bylo-li užito lstivého jednání nebo předstírání, a z napadeného rozsudku, jenž nepokládá za přitěžující, že podvod byl spáchán lstivým

jednáním a předstíráním, není patrné, že soud první stolice by byl případ posuzoval v některém směru mírněji, kdyby byl shledal, že podvod byl spáchán pouze lstivým jednáním. Ostatně to, co důvody zjišťují, jest zjištění, že obžalovaný použil omylu a nevědomosti příslušných orgánů. Toto použití omylu jest podle §u 197 tr. z. na roveň postaveno lstivému jednání a předstírání. Ježto pak jest lhostejno, zda se jedná o lstivost nebo použití omylu, není tu dána podmínka §u 281 odst. první, §u 282 tr. ř., by totiž stížnost se prováděla ve prospěch obžalovaného.

Čís. 2376.

»Skutečným násilným vztažením ruky« (§ 81 tr. zák.) jest jakékoliv jednání, které směřuje přímo nebo nepřímo proti vrchnostenské osobě, donucujíc ji, by buď zdolala odpor pachatelův vynaložením fyzické síly neb od zamýšleného úkonu upustila.

Pokus zločinu veřejného násilí podle §u 81 tr. zák. jest pojmově možným.

»Zbraní« ve smyslu §u 82 tr. zák. jest jakýkoliv předmět, který — jsa vhodným prostředkem ke způsobení újmy na těle a zvyšuje útočnou schopnost pachatelovu — stupňuje vážnost útoku nebo vyhrůžky a znesnadňuje zdolání odporu pachatelem zahájeného neb opovězeného nad míru, která jest dána, omezí-li se pachatel pouze na své tělesné síly; spadá sem i vědro.

(Rozh. ze dne 15. května 1926, Zm I 96/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 18. ledna 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí a to Antonín P. a Heřma P-ová podle §§ů 81, 82 II tr. zák., Anna P-ová podle §u 81 tr. zák., Anna P-ová a Heřma P-ová mimo to též přestupkem podle §u 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S námitkami zmateční stížnosti, že při skutcích Anny a Heřmy P-ových nešlo o násilné vztažení ruky a že vědro na vodu není zbraní, nelze souhlasiti. Skutečným násilným vztažením ruky jest jakékoliv jednání, které směřuje přímo nebo nepřímo proti vrchnostenské osobě, donucujíc ji, by buď zdolala odpor pachatelův vynaložením vlastních sil fyzických neb od zamýšleného úkonu upustila. Anna i Heřma P-ovy chytily a držely strážníky za pláště, by jim je strhly. Jednání dotklo se přímo šatů a nepřímo samých těl strážníků a tito byli jim nuceni, vyprostiti vynaložením vlastních sil své pláště z rukou obžalovaných, by si tak zjednali volnost pohybu nutnou k odvedení (zatčení) Antonína P-a — nebo ponechati Antonína P-a netknutého, ač při jeho neposlušnosti zatčení mu opovězené nemohlo býti provedeno jinak, než tím způsobem, že ho strážníci uchopí a odvedou. Zbraní pak jest po